

Utkast till Fondens för inre säkerhet program för Finland för perioden 2021–2027

1. Programmets strategi

Bakom Finlands inre säkerhetsutmaningar ligger globala transformerande krafter. Teknisk utveckling och utveckling av brottsligheten, ökad ojämlikhet och diskriminering, säkerhetseffekter av invandring, problem med den offentliga ekonomin och extremistiska rörelser är exempel på fenomen som snabbt bidrar till en förändring av säkerhetssituationen. Finland måste ständigt utveckla verktyg och arbetssätt, upprätthålla lägesbilden, förbättra kristoleransen och förbereda sig inför nya hot. Fonden för den inre säkerheten ökar resurserna för att diversifiera projekt inom prioriteringarna för strategin för EU:s säkerhetsunion. Teman för finansieringsperioden 2014–2020 är fortfarande relevanta. Visionen för Strategin för Finlands inre säkerhet 2017 är att göra Finland till världens säkraste land. Strategin inkluderar åtgärder för att förbättra kompetens, prestationsförmåga, förebyggande arbete och samarbete, som har främjats med hjälp av ISF-fonden. Den nya Redogörelse för den inre säkerheten slutförs 2021. ISF-fonden kommer att användas effektivt för att genomföra dess mål.

Fondens program implementerar den strategiska delen av premiärminister Marins regeringsprogram "Den trygga rättsstaten Finland". Programmet och de åtgärder som genomförs grundar sig på gemensamma europeiska värden, rättsstatsprincipen, och respekt för jämlikhet och grundläggande och mänskliga rättigheter. Särskild uppmärksamhet fästs vid skydd av personer som befinner sig i en utsatt ställning och då i synnerhet barn.

Digitalisering och teknologisk utveckling är ett övergripande tema för fondprogrammet, som kräver modigt nationellt och internationellt samarbete. För att upprätthålla den inre säkerhetens höga nivå måste kompatibilitet med informationssystem på riksomfattande nivå och EU-nivå och användarnas kunnande säkerställas. Övriga prioriteringar under

finansieringsperioden är bekämpning av brottslighet, i synnerhet cyberbrottslighet, narkotikabrottslighet och utvecklande av förmågan att bekämpa terrorism samt skydd av brottsoffer. Ett av ISF-programmets viktigaste teman är utbildning. Utbildning behövs för alla mål, både inom myndigheter och organisationer, och även gentemot medborgare. I Schengenutvärderingen var polisen skyldig att t.ex. öka kunskapen om användningen av nationella och internationella databaser och verktyg för polissamarbete. Digitalisering, ny teknologi och informationssystemens kompatibilitet kräver ständig utbildning.

Utvecklingen av nationella informationssystem och gränssnitt för driftskompatibilitetskrav för EU-omfattande informationssystem har i slutet av finansieringsperioden 2014-2020 krävt mer resurser än förväntat. Man strävar efter att få utvecklingsåtgärderna i det skick som förordningen kräver i början av perioden 2021-2027. Rekommendationerna från Schengenkontrollen för att åtgärda bristerna i SIS-systemet är fortfarande delvis oavslutade. Målen med ISF-programmet stöds dessutom med innovativa, tväradministrativa och nationella digitala lösningar.

Inom en snar framtid är de viktigaste hoten från allvarlig och organiserad brottslighet t.ex. den ökande organisationen av brottslighet i administrativa och juridiska affärsstrukturer, gängbildning, ökad förekomst av våld, ökad gränsöverskridande brottslighet samt en global brottslighet även på informationsnät, som mångsidigt använder sig av teknologi och som är oberoende av plats. Organiserade kriminella grupper och extremistiska rörelser letar efter möjligheter inom nya områden. Resurser har tilldelats för förebyggande arbete och resultat har uppnåtts. Den mångprofessionella Ankarverksamheten som har utvecklats för att hjälpa unga gärningsmän och för att bryta brottscykeln har utvidgats och utvecklats mycket de senaste åren, och med den har man nått allt fler unga runt om i Finland som styr sitt illamående till brottsliga handlingar. Verksamheten är en del av polisens strategi för förebyggande verksamhet (2019-2023). Med tidigt mångprofessionellt ingripande och med samarbete mellan organisationer och lokala invånare kan man förhindra radikaliserings, gängbildning, och att man hamnar in på organiserad brottslighet eller blir rekryterad av extremistiska organisationer.

Våldsam radikaliserings och extremism bekämpas systematiskt i Finland. I Reach Out ISF-projekten har man stött uppbyggnaden av samarbete och förtroende mellan myndigheter, olika religiösa samfund och organisationer. Man har utvecklat verksamhetsmodeller och erbjudit utbildning för att förhindra spridning av våldsam extremism. YK CTED (Counter-Terrorism Committee Executive Directorate) har berömt Finlands verksamhet. De viktigaste framgångarna med den nationella handlingsplanen för förebyggande av våldsam radikaliserings och extremism 2019-2023 har varit involveringen av mångprofessionellt samarbete och organisationer, strävan efter strukturella åtgärder samt framhävande av vikten av undersökt information. Med ISF-P-finansiering har en EXIT-modell utvecklats för att stödja dem som vill lämna kriminella gäng och återvända från krig utomlands, och för att förhindra utslagning och radikaliserings. De största utmaningarna är luckor och informationsflöde mellan aktörer, att säkra organisationsfinansiering och strukturera fenomenet. Uppföljningsprojekt för EXIT-verksamheten måste säkerställa att tillräcklig expertis och enhetliga förfaranden finns tillgängliga i olika delar av landet.

Hotet om terrorism har ökat också i Finland. I Finland bygger bekämpning av terrorism på samarbete mellan myndigheter och samhällsliga aktörer och på en tydlig ansvarsfördelning, en förståelse för olika aktörers handlingsmöjligheter, befogenheter och resurser. Finland deltar aktivt i det internationella samarbetet i kampen mot terrorism. Enligt FATF landsbedömning 2019 identifieras fall relaterade till finansiering av terrorism väl i Finland, vanligtvis baserat på information som mottagits av centralen för utredning av penningtvätt och skyddspolisens. Resurser specialiserade på bekämpning av finansiering av terrorism har ökat i och med penningtvättdirektivet. ISF-finansiering för 2016-2018 har använts för att studera användningen av artificiell intelligens och programvara för robotik för att avslöja, bekämpa och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism. I enlighet med den nationella strategin för bekämpning av terrorism 2018-2021 har operativ expertis och reaktionsfärdigheter utvecklats t.ex. genom att utveckla verksamhetsmodeller, inrätta arbetsgrupper i polisstyrkor för att hantera krävande situationer och genom att förbättra maktmedels- och skyddsredskap. I FINSIU-projektet (ISF-P 2016-2017) utvecklades och

upprätthölls polisens och Gränsbevakningsväsendets gemensamma prestationsförmåga för att avbryta och få kontroll över terrordåd. Under den kommande ISF-perioden kommer uppmärksamhet också att fästas vid förverkligandet av det straffrättsliga ansvaret och stödet till offer för terrorism.

Fonden för inre säkerhet användas för att genomföra den nationella cybersäkerhetsstrategin och åtgärdsprogrammet. I enlighet med regeringsprogrammet förstärks undersökning och bekämpning av brottslighet som sker på nätet. I synnerhet måste man satsa på att bekämpa och förhindra sexuellt utnyttjande av barn på nätet och för att stödja offer. Utbildningen i bekämpning av cyberbrott måste vara sammanhängande och tväradministrativ. Finland har utbildat personer som forskar i brott som riktar sig mot barn, men även programvara, anordningar och yrkeskunnigheten måste vara på en nivå som möjliggör effektivt arbete. Med ISF-P-finansiering genomfördes KYBER EXIT-projektet för att identifiera unga potentiella internetbrottslingar i syfte att förhindra cyberbrott och bryta brottsspiralen. Vid utredning av cyberbrott utvecklas och tillämpas sådana tekniker och taktiker som är till nytta för all brottsbekämpande verksamhet.

Strategi och åtgärdsprogram för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet har utarbetats för åren 2020-2023. Det senaste tillägget var relaterat till bekämpning av utnyttjande av utländsk arbetskraft. Både i EU:s korruptionsrapport och utvärderingen av FN:s konvention mot korruption anges att strukturerna för korruptionsbekämpning i Finland måste stärkas. Kännedom om korruption måste förbättras på samhällets alla nivåer och sektorer. Ytterligare resurser behövs för att upptäcka och utreda fall av korruption, för att undersöka korruptionskännedom hos forskare, för att samordna korruptionsbekämpning, för att verkställa direktivet om skydd av rapporterande personer och för att involvera och engagera olika aktörer. Under våren 2021 slutförs Finlands första strategi och åtgärdsprogram för bekämpning av korruption, ISF-fonden används för genomförandet av den.

I Finland är verksamhetsprincipen för kampen mot brottslighet ett omfattande samarbete med flera myndigheter, som inkluderar utbildning, informationsutbyte och utveckling av

analytiska aktiviteter för att skapa en gemensam lägesbild. I linje med Strategin för den inre säkerheten har myndigheternas befogenheter under normala och exceptionella omständigheter samt handräckningsförfaranden förtydligats under de senaste åren. Lagstiftningsprojekt har genomförts tväradministrativt för att förbereda sig inför hot om hybrid- och informationsstörningar och illegal invandring, samt för att svara på terrorism, extremistiska rörelser och organiserad it- och ekonomisk brottslighet. För att straffrättsligt ansvar ska kunna förverkligas måste hela myndighetskedjans funktionalitet säkerställas. Här ingår inte bara brottsbekämpande myndigheter utan även åklagare, domstolar och myndigheter som ansvarar för att verkställa straff.

Premiärminister Marins regering är starkt engagerad i arbetet mot människohandel. I mars 2020 rapporterade Finland om flera framsteg i enlighet med EU:s människohandelsdirektiv. Utvecklingsåtgärder behövs fortfarande särskilt när det kommer till identifikation och upptäckt av människohandel, förverkligande av det straffrättsliga ansvaret samt för att hjälpa och skydda offer. Fenomenet med människohandel ökar, vilket är oroväckande. I slutet av år 2020 omfattade hjälpsystem för offer för människohandel 916 personer, då antalet var 676 år 2019 och 455 år 2018. De senaste åren har utvecklingsprojekt i samband med identifieringen av offer för människohandel bl.a. ett utbildningspaket för förundersökningsmyndigheter om att identifiera människohandel och hänvisa offren till hjälp. Cirka 650 poliser har gått utbildningen. En nationell utredningsgrupp för människohandel har inrättats inom polisen. I samband med Migrationsverket verkar en hjälporganisation för offer för människohandel, och kommunernas social- och hälsovårdsmyndigheter stöder det straffrättsliga förfarandet. Ett nytt omfattande och tväradministrativt åtgärdsprogram mot människohandel kommer att antas 2021 och fonden för intern säkerhet kommer att användas för att genomföra den. Åtgärdsprogrammet är ett av regeringens viktigaste åtgärder för att bekämpa människohandel och förbättra offrens situation. Dessutom svarar det för sin del för de internationella rekommendationer som Finland har fått för att ingripa i människohandel. Målet är att fortsätta det arbete som beskrivs ovan och bland annat utveckla det omfattande samarbetet med myndigheter,

inklusive den privata sektorn och organisationer. Informationsutbyte och operativt samarbete med olika länder, och i synnerhet med Europol kommer att förstärkas under finansieringsperioden.

Finland har konsekvent främjat den samordnade identifieringen och bekämpningen av hybridhot och stärkt myndigheternas prestationsförmåga och -svar i fall av situationer som äventyrar kritisk infrastruktur, till exempel genom att utveckla strukturer, verksamhetsmodeller och utrustning och genom att öka utbildningen. Informationsutbytet om upptäckten av störningssituationer relaterade till hybridpåverkan har intensifierats mellan myndigheterna inom inrikesförvaltningen och regeringens lägescentrum.

Upplevelserna av coronapandemins undantagsförhållanden är användbara i utvecklingsarbetet. Man har lyckats förbättra prestationsförmågan genom att skaffa bl.a. personlig skyddsutrustning och CBRNE-anordningar med stöd av ISF-fonden.

Införskaffningarna fortsätter eftersom bristerna har varit stora och utrustningen föråldras. Finland deltar i unionens gemensamma utredningsprojekt för CBRN-kapacitet. En utredning om möjligheterna till samarbete i CBRNE-situationer förbereds bland de nordiska länderna. I utredningen beaktas rescEU-riktlinjerna och synergier söks också genom dem.

I regeringsprogrammet fästs särskild uppmärksamhet vid personlig integritet, liv och hälsa, och i synnerhet på en minskning av brott som riktas till barn samt våld i nära relationer. Vidare betonar man vikten av att förbättra brottsoffrens ställning. I ISF-projekt under perioden 2014-2020 grundades bl.a. en 24/7 hjälplinje för kvinnor som utsatts för våld och offer för våld i nära relationer, och ändringar i systemet för brottsofferavgift som krävdes för ibruktagning gjordes i justitieförvaltningens informationssystem. Det finns ett tydligt behov av att rikta finansieringen till offersektorn. Brister i förverkligandet av offrens rättigheter är relaterade till exempel till tillgång till information, övervakning av besöksförbud, bedömning av offrets skyddsbehov och hänvisande till stödtjänster, tillgång till juridiskt biträde, beaktande av offrets särskilda behov i straffprocessen och lokaler samt gällande tolkning och statistikföring. Att identifiera och svara på utsatta människors särskilda behov är speciellt utmanande. Finland är det land i Europa som åldras snabbast, varmed antalet

potentiella äldre brottsoffer ökar. För att hjälpa särskilt utsatta offer, såsom offer för människohandel, offer för våld i nära relationer och brottsoffer som inte är medborgare, förbättras möjligheterna till anmälan med låg tröskel. Dessutom förstärks myndighetspraxis och den tväradministrativa samordningen. Åtgärderna främjar förverkligandet av EU:s offerstrategi 2020-2025.

Som ett resultat av år av utvecklingsarbete har ett vittnesskyddsprogram skapats i Finland som är i linje med internationella standarder, både när det kommer till grunden för bestämmelserna och de operativa modellerna. Trots detta är de tekniska systemen som används i verksamheten utsatta för betydande utvecklingstryck och ytterligare resursbehov för att uppfylla internationella skyldigheter.

Synergier till andra program

I syfte att hitta synergier och undvika överlappningar under både förberedelserna och genomförandefaserna har förvaltningsmyndigheten ett nära samarbete med förvaltningsmyndigheterna för andra EU-finansieringsprogram. Fondens åtgärder samordnas åtminstone med andra fonder för inrikes frågor, finansieringsinstrumentet för tullkontrollutrustning, finansieringsprogrammet för det rättsliga området och Horisont Europa -programmet.

Målen för fonder för inrikes frågor korsas till exempel gällande människohandel. Kampen mot människohandel, förverkligandet av offrens rättigheter och tillgängligheten av stödåtgärder kan stödjas av både AMIF- och ISF-fonder med olika prioriteringar och genom att undvika överlappningar.

Enligt den huvudsakliga utföraren är finansieringskällan för myndigheternas gemensamma projekt, till exempel genomförandet av upphandling relaterad till informationssystem och anordningar, antingen ISF-, BMVI- eller CCEI-fonden.

Utbildningsprojekt finansieras både genom det rättsliga området och ISF-programmet.

Finansieringsmöjligheter för program på det rättsliga området är ofta relaterade till

gränsöverskridande utbildning inom det rättsliga området riktad till experter på det rättsliga området, även polisen. Utbildningsprioriteringar, den praktiska tillämpningen av EU:s offerlagstiftning och straffrättsliga instrument skiljer sig från ISF:s prioriteringar.

Programmet Horisont Europa finansierar teman som också förekommer i ISF-programmet: Skydd av EU och dess medborgare mot till exempel våldsam radikaliserings, exploatering av barn, människohandel, korruption och terrorism, även i cybermiljön. Horisont-projekten är stora och långvariga. ISF-fonden är ett smidigare redskap för finansieringsbehov för nationell, operativ verksamhet. Undersökningens resultat från Horisont-projekten kan förverkligas genom ISF-fonden.

Finansieringsbehov för räddningsbranschen, för vilka ISF-fonden inte lämpar sig, kompletteras av brandskyddsfonden som övervakas av inrikesministeriet. Fonden beviljar bidrag för att främja forsknings- och utvecklingsverksamhet, införskaffning av utrustning och för byggprojekt relaterade till brandförebyggande arbete och räddningsverksamhet. Ett gemensamt tema med rescEU-mekanismen är till exempel CBRNE.

Inrikesministeriet sköter förvaltningsmyndighetens uppgifter. Finansministeriets funktion controller fungerar som revisionsmyndighet, som också ansvarar för revisionsmyndighetens uppgifter för EU:s regional- och strukturpolitiska fondprogram. Genom att koncentrera revisionsmyndighetens uppgifter till samma organ uppnås synergier och en enhetlig tillämpning av den allmänna förordningen säkerställs. Antalet årsverk för förvaltnings- och revisionsmyndigheten beräknas ungefär ligga kvar på nivån 2014-2020. Den betydande ökningen av finansieringen kommer sannolikt att leda till en ökning av antalet stödda projekt och aktiviteter, även om storleken på projekten också förväntas öka. Arbetsmängden kompenseras genom ökad användning av förenklade kostnadsmodeller.

2. Specifika mål

Specifikt mål 1 Informationsutbyte

Man underlättar informationsutbyte mellan och inom behöriga myndigheter och berörda organ och ämbetsverk inom unionen samt vid behov med tredjeländer och internationella organisationer

Effektivt och säkert informationsutbyte är en central förutsättning för att uppnå EU:s mål för intern säkerhet. Finland tillämpar internationella kanaler för informationsutbyte i ganska tillfredsställande utsträckning. Användningen av Europols säkra kanal för informationsutbyte, SIENA (Secure Information Exchange Network Application), är avancerat i hela Finland. Finland utövar även decentraliserat informationsutbyte på basis av Prümrådsbeslutet samt gällande fingeravtryck, DNA och fordon. Kompetensen gällande och kännedom om metoderna för hur internationella databaser används är dock inte på en tillräckligt god nivå.

Ett problem i den nuvarande situationen är den explosionsartade ökningen av informationsmassor, kapacitetsbristen i hanteringen av informationen, föråldrade webbaserade lösningar, den stora mängden manuell hantering samt lagringsplattformarnas otillräckliga kapacitet. Databaserna för informationsutbyte är flera, de är svåra att använda och metoderna för informationshanteringen svarar inte mot behoven inom informationsutbyte. En smidig informationsgång eller en aktuell lägesbild i undantagsförhållanden förverkligas inte på ett tillräckligt standardiserat sätt mellan olika myndighetsaktörer och civilmyndigheter. I nationella lägesbildsarrangemang har man inte skapat en standardiserad struktur, med vilken till exempel kommunernas lägesbild skulle kunna samlas in på statsledningsnivå och vice versa. Detta innebär att man behöver nya sätt

att bilda lägesbilder, strukturer för informationsförmedling och krypterade datasystem mellan nationella, regionala och lokala aktörer.

Under finansieringsperioden 2014-2020 utvecklade man inom projektet Timantti datasystemlösningar för lagring, hantering och analys av stora datamängder. Inom projektet förverkligades en betydande förbättring av bland annat bildöverföring av fordon och mobila enheter i realtid till patruller och ledningscentralen samt byggdes en molntjänst, som är en ny, behändig teknisk lösning för mottagande av information från medborgare och intressenter. Informationsutbytet myndigheterna emellan förbättrades med ISF-finansiering även genom utveckling av myndigheternas gemensamma fältledningssystem (KEJO). En motsvarande integrering av myndigheternas gemensamma system för informationsutbyte måste fortsätta.

Den ökade datamängden har skapat ett behov av att utveckla lösningar som utnyttjar maskininlärning och som är lämpliga för dataanalys i realtid. Det finns ett behov av att i enlighet med European Semester 2020-riktlinjerna i myndighetsarbete i större utsträckning utnyttja digitalisering, modern robotstyrd processautomation, artificiell intelligens och processer för maskininlärning bland annat vid genomgång av material, klassificering av uppgifter, enskilda granskningar som förutsätts av dataskyddskraven och verifiering av identiteter.

De nya teknikerna har oerhört stor kontaktyta med myndigheternas verksamhet inom olika sektorer. Digitalisering och annan teknisk utveckling är med tanke på effektiviseringen och förbättringen av den inre säkerheten viktiga utvecklingsobjekt under de kommande åren och förutsätter nationellt och internationellt samarbete också med företag och vetenskapsvärlden. Förundersökningsmyndigheter och rättsliga myndigheter måste bland annat identifiera och hantera eventuellt digitalt bevismaterial och ha förmåga att utveckla produkter och lösningar med hjälp av vilka arbetsuppgifterna kan utföras med hög kvalitet och på ett datasäkert sätt. Dataskyddslagen förutsätter en förbättring av kompetensen hos

personer som hanterar personuppgifter. Utvecklingen av informationsutbyte myndigheter emellan och med den privata sektorn bland annat genom att bygga lösningar för elektroniskt informationsutbyte är centralt ur perspektivet för den förebyggande verksamheten, bekämpningen av allvarlig och organiserad brottslighet, tidig identifiering av brottsfenomen och hänvisning av brottsoffer till tjänsterna.

Polisen, Gränsbevakningsväsendet, Migrationsverket och utrikesministeriet har under finansieringsperioden 2014–2020 förverkligat flera datasystemprojekt, i vilka varje myndighets egna nationella system och gränssnitt har modifierats med tanke på förberedelse inför EU-kompatibilitet. Verkställandet av direktivet om användning av passageraruppgiftssamlingar (Passenger Name Record PNR) har i det närmaste genomförts vad gäller datasystemändringarna. Dessutom har kompatibilitetshelheten (Interoperability, IO) framskridit. Under finansieringsperioden 2021–2027 förutsätter implementeringen av och driftskompatibiliteten i datasystem på EU-nivå fortfarande otaliga ändringsarbeten i befintliga datasystem samt utveckling av integrationerna. I tekniska lösningar ska hänsyn tas till slutanvändarnas behov och mål samt dataskydd. Myndigheterna utbildas i användningen av systemen, för att de ska ha en tydlig uppfattning om hur systemen fungerar och hur de påverkar det egna arbetet.

Tillämpningen av de nya förordningarna om Schengens informationssystem (Schengen Information System SIS) innebär betydande ändringar för inre säkerhetsmyndigheter. De allvarliga förbättringsbehoven i SIS-systemet, mestadels relaterade till utrop, som observerades i Schengenuvärderingen 2018 prioriteras och dessutom åtgärdas andra brister som har en negativ inverkan på det praktiska arbetet. Med ISF-finansiering har man under 2014–2020 förverkligat byggandet av systemets kommunikationsinfrastruktur, gränssnittsändringar och ändringar i nationella datasystem samt inlett de ändringsarbete som förutsätts av reformen av SIS 3-förordningen. En särskilt stor förändring är de nya kungörelserna om återsändande och ökningen av användningen av biometrik. Målet är att påskynda och effektivisera informationsutbytet och administrativa processer.

För PTG-myndigheternas (polisen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet) nuvarande funktioner för reseuppgifter samt en eventuell trafikformsneutral förfrågning om passagerare, byggande av driftskompatibilitet mellan nationella system och EU-system och ändringsarbeten i befintliga system krävs mer resurser. Informationsutbytet mellan enhetsfunktionerna för passagerarinformation uppfyller kraven, kvaliteten och omfattningen i passagerarregisterlagen. Finlands myndigheter ska ha tillgång till en gemensam EU-omfattande integrerad databas/ett hanteringssystem för passagerarregisteruppgifter, med vilket man säkerställer tillgången till såväl nationell som EU-omfattande passagerarregisteruppgifter från trafikutövarna på ett enhetligt, tillförlitligt, högklassigt och datasäkert sätt. Hanteringen av passageraruppgifter är fortfarande delvis manuell och i arbetsprocesserna används flera separata databaser och -system. Uppgifterna i EU-omfattande datasystem bör integreras som en del i analysen av passageraruppgifter och analysprocessens information ska införlivas som ett dagligt verktyg för myndigheternas gemensamma operationer, taktiska och strategiska planering och åtalsprövningens dagliga arbete. Analysen av passageraruppgifterna är till nytta för den helhetsbetonade brottsbekämpningen, särskilt för den avslöjande och förebyggande verksamheten.

Förordningarna om EU-informationssystem förutsätter datasystemändringar även inom det rättsliga områdets datasystem, såsom det nationella CRIS-systemet för informationsutbyte (Criminal Records Interchange and Storage). Det brottsregister som Rättsregistercentralen upprätthåller har inte integrerats hos myndigheter som använder datasystemen VIS/ETAIS/SIS/Eurodac. Det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister – uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare (European Criminal Records Information System, Third country nationals, ECRIS-TCN) kommer att använda en europeisk sökportal (European Search Portal ESP), vilket förutsätter nationella utvecklings- och kompatibilitetsåtgärder gällande ECRIS-TCN. Implementeringen av systemet eEDES (E-evidence Digital Exchange System), som är avsett för förmedling av europeiska utredningsorder och bevismaterial, är ännu inte klart i Finland.

Enligt EPPO-förordningen (European Public Prosecutor's Office), som är betydande med tanke på bekämpning av korruption, måste behöriga åklagare i Europa kunna få tillgång till alla nationella databaser för brottsutredning och lagövervakning samt information i ärendet som lagrats i andra betydelsefulla myndighetsregister med samma förutsättningar som i enlighet med nationell lagstiftning tillämpas i motsvarande fall. För att säkerställa ett effektivt deltagande, är avsikten att skapa ett direkt EPPO-gränssnitt till nationella ärendehanteringssystem. Det är av yttersta vikt att göra Finlands nationella hanteringssystem för brottsärenden kompatibelt med straffrättsliga system på EU-nivå, såsom CTR (Eurojust's Counter Terrorism Register), eftersom de stöder åklagarmyndigheternas skyldighet att utbyta information med Eurojust samt medlemsstaternas skyldighet att dela information med anknytning till terrorbrott med Europol och Eurojust.

Finland har haft en nationell cybersäkerhetsstrategi sedan 2013. Rekonstruktion och modellering av cyberbrottslighet för myndigheternas behov är inte möjligt för närvarande. Det finns inte tillräckligt med kompetens, teknik eller resurser för att avslöja brottslighet som sker i Darknet. Finlands bristfälliga kapacitet att statistikföra IT-brott och brott som begåtts med hjälp av datanätverk har uppmärksamats i den landsutvärdering som EU gjort för Finland. Bekämpning och utredning av cyberbrott förutsätter teknisk utveckling, utrustning och resurstilldelning. Det finns inte tillräcklig grundutbildning för expertuppgifter inom bekämpningen av IT-brottslighet. Kompetensen har under de senaste åren utvecklats, bland annat har man skapat ett kompletterande utbildningsprogram gällande bekämpning av cyberbrottslighet för att utveckla kompetensen inom digital forensik, taktisk brottsutredning och kompetens inom informationssökning på internet. Medborgarnas medvetenhet om olika former av IT-brott och deras förmåga att upptäcka bedrägeriförsök bör ökas och tröskeln till att söka hjälp bör sänkas. Vid utredning av IT-brott och webbaserade förfrågning utvecklas och tillämpas sådana tekniker och taktiker som är till nytta för all brottsbekämpande verksamhet. Till exempel påverkar kompetens inom mobilforensik i stor utsträckning utredningen av brott, vilket innebär att man måste hänga

med i den tekniska utvecklingen i hela landet och säkerställa en enhetlig hantering till exempel av omhändertagna mobila enheter. Utöver den nationella strategin för cybersäkerhet (2019) bereds statsrådets principbeslut för utvecklingsprogrammet av cybersäkerheten och man planerar utvecklingsåtgärder för att förbättra datasäkerheten och dataskyddet inom kritiska branscher. Förverkligandet av straffansvaret genom hela brottsprocesskedjan ska säkerställas.

I kampen mot sexuellt utnyttjande av barn finns det ett tydligt behov av effektivare EU-omfattande informationsutbyte. I materialet om sexuellt utnyttjande av barn (CAM-material, Child Abuse Material) ökar antalet ständigt. Under 2019 fick man kännedom om 1 709 fall av sexuellt utnyttjande av barn i Finland, vilket är 24,5 procent mer än 2018. Under 2018 var 61 procent av de förfrågningar som skickades via det nationella CRIS-systemet förfrågningar förknippade med arbete med barn eller frivilligarbete, och av de förfrågningar som skickades till Finland var den motsvarande andelen 10 procent (65 % och 21 % år 2019). Processen ska vara snabb och brottsbekämpningsåtgärderna effektiva, och CAM-systemets användargränssnitt ska vara strömlinjeformat och effektivt. Det ska vara möjligt att överföra information från systemet till också Interpols, Eurojusts och Europols databaser. Vid sidan av utvecklingen av datasystemen måste man utveckla aktörernas kompetens.

För att svara på utvecklingsbehoven förverkligar fonden följande verkställighetsåtgärder och bland annat följande funktioner:

Enhetlig tillämpning av unionens regelverk gällande säkerhet, verkställande av rekommendationer gällande kvalitetssäkrings- och utvärderingsmekanismer

- De ändringar som Schengenutvärderingen förutsätter verkställs för att effektivisera användningen av systemen. Detta görs till exempel genom att öka användningen av biometriska kännetecken.
- Verksamheten, datasystemen, analysverktygen samt omfattande samarbete i passageraruppgiftsenhetens verksamhet utvecklas, för helhetsbehoven gällande kriminalunderrättelse- och analysverksamhet.

Grundande, etablering, underhåll och säkerställande av kompatibilitet med unionens datasystem och decentraliserade datasystem som är betydande med tanke på säkerheten

- En omfattande nationell kompatibilitet skapas för att uppfylla de internationella skyldigheterna genom att skapa en data-, verksamhets- och användarbehörighetsarkitektur samt genom att planera tekniska lösningar.
- Förändringar i nationella data-, ärendehanterings- och meddelandeförmedlingssystem utvecklas samt funktioner förknippade med driftskompatibiliteten med EU-omfattande datasystem byggs gradvis med hänsyn till dataskyddet. Nödvändiga processändringar, anvisningar och utbildningar förverkligas.
- Ökning av den aktiva användningen av unionens datasystem och decentraliserade datasystem
- Man skapar tekniska lösningar som möjliggör nationella och internationella datasäkra informationssökningar i nationella och internationella datakällor och oberoende av användarmyndigheten.
- Informationsutbytet och det operativa samarbetet mellan olika länder, EU-organisationer och internationella organisationer effektiviseras. Dataskyddskompetensen förbättras.

Stödjande av nationella åtgärder, inklusive sammankoppling av nationella databaser och sammankoppling till unionens databaser

- Digitaliseringen främjas i hela brottsprocesskedjan.
- För att effektivisera EU-samarbetet förbättras myndigheternas kompetens och processer genom handledning och utbildning i att utnyttja databaser och -system. Man främjar innovativ digitalisering, artificiell intelligens, lagringslösningar och omfattande nätanslutningar inom myndigheternas verksamhet.
- Till lagövervakningsmyndigheternas och andra behöriga myndigheters hantering av datamassor utvecklar man artificiell intelligens, automation, lagringslösningar, nätanslutningar samt förnyar arbetsprocesserna och säkerställer användarnas kompetens.

Användning av driftstödet:

Kompatibilitetskraven på systemen och de ökande mängderna passagerare och förfrågningar ökar behovet av resurser till åtgärder för integration, service och underhåll av datasystemen. Till exempel har antalet SIS II-förfrågningar tredubblats sedan 2013, då antalet förfrågningar uppgick till cirka 38 miljoner. Även antalet brottsregisterförfrågningar har ökat betydligt. Driftstödet används till omkostnader som består av underhållskostnader och användarstöd för nationella datasystem och -nätverk som stöder informationsutbytet samt personalkostnader. Mottagare av stödet är polisen, rättsregistercentralen och andra behöriga myndigheter.

Finansieringsinstrument används inte.

Resultatmål bl.a.:

- Nya innovativa lösningar har utvecklats till exempel för genomgång och analys av informationsmassor.
- Informationsutbytet och administrativa processer har påskyndats och effektiviserats.
- Kvaliteten på informationen har förbättrats i led med framstegen inom digitalisering.
- Bristerna i SIS-systemet har åtgärdats i enlighet med Schengen-kraven.
- Gränssnitten i datasystemen som används av myndigheter inom den inre säkerhetsbranschen har byggts så att de är kompatibla med systemen på EU-nivå. Nationella system har modifierats på det sätt som kompatibiliteten kräver.
- Nödvändiga nationella anslutningar och gränssnitt till gemensamma plattformar och system på EU-nivå för data- och ärendehanteringssystem inom det rättsliga området har förverkligats.
- Hanteringen av tips och information med anknytning till passagerarförfrågningar har automatiserats, vilket innebär att man i processerna utnyttjar maskininlärning, robotstyrd processautomation och artificiell intelligens.
- Myndigheterna har utbildats i effektiv och datasäker användning av de EU-omfattande datasystemen och databaserna.
- Anordningar, program och kompetens inom utredning av IT-brott har förenhetligats och uppdaterats. Man har utvecklat nya metoder och redskap för informationsutbyte för hantering av störnings- och storolyckssituationer som orsakas av IT-brott. Man har kapacitet att modellera och rekonstruera IT-brottshändelser. Målet är att myndigheter som bekämpar IT-brottslighet identifierar möjligheterna och utmaningarna med IT-miljön och utnyttjar teknikerna på bred basis.

- Man har ökat medvetenheten om nätbedrägerier. Målet är att minska skadorna som brottet orsakar.
- Den till CAM förknippade hanteringen och överföringen av tips och information har automatiserats. Målet är att i andra EU-medlemsstater kunna göra omfattande brottsregisterförfrågningar med syfte att förhindra sexuellt utnyttjande av barn och ha förmåga att besvara det ökande antalet förfrågningar från andra medlemsstater.

Specifikt mål 2 Gemensamma operationer

Man förbättrar och effektiviserar gränsöverskridande samarbete, inklusive gemensamma operationer behöriga myndigheter emellan med anknytning till terrorism och allvarlig och organiserad gränsöverskridande brottslighet

Effektiv bekämpning av gränsöverskridande brottslighet, till exempel människohandelsbrott, förutsätter intensivt nationellt och internationellt samarbete, informationsutbyte och utnyttjande av tekniska lösningar mellan nationella och internationella myndigheter och andra aktörer. I Finland är verksamhetsprincipen för bekämpning av allvarlig och organiserad brottslighet ett omfattande myndighetssamarbete mellan polis-, gräns-, tull och åklagarmyndigheter, samt vid behov även med social- och hälsovårdsmyndigheter.

Tyngdpunkten ligger på förebyggande verksamhet. Lagövervakningsmyndigheter och andra behöriga myndigheter agerar aktivt och systematiskt i internationella relationer för att uppnå de gemensamma nationella målen. Det nationella och internationella samarbetet baseras på ett standardiserat, gott samarbete mellan nationella kontaktpunkter (SPOC), polisens olika enheter och PTG-myndigheterna. Tyngdpunkten i den internationella PTG-verksamheten ligger i genomförande av samarbete i närområdet med grannländerna, särskilt Baltikum och Ryssland, på en operativ nivå. Bästa praxis inom Finlands PTG-samarbete presenteras aktivt med målet att uppnå en så bred implementering av dem inom

EU som möjligt. Polisens och åklagarens samarbete med Eurojust, Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete, ökar.

Finland deltar aktivt i utarbetandet av EMPACT-tyngdpunkternas (Europeiska sektorsövergripande plattformen mot brottshot, European Multidisciplinary Cooperation Platform Against Criminal Threats) operativa planer och operationer inom EU:s verksamhetspolitiska cykel mot organiserad brottslighet, gemensamma brottstypsspecifika aktivitetsdagar (Joint action days JAD), som utarbetats av Europol och Frontex på basis av hotbedömningar och godkänts av kommittén för den inre säkerheten i EU (COSI). Alla EMPACT-operationer genomförs gemensamt av PTG-myndigheterna. Finland leder genomförandet av fyra olika operationer (egendomsbrottslighet, ordnande av olaglig inresa, kreditkorts- och beställda bedrägerier). Polisen deltar inom ramarna för EMPACT-tyngdpunkterna i samarbetet som bedrivs inom ramarna för Operational Action Point gällande IT-brottslighet, sexuellt utnyttjande av barn och kreditkortsbedrägerier, bland annat för utbyte av kriminalunderrättelseinformation, utredning och utbildning. Deltagandet kan utökas till också andra teman i samförstånd med Europol. Polisen deltar i den såväl strategiska som operativa planeringen av EMPACT THB-arbetet, som leds av Interpol, och ansvarar för genomförande av de operationer som Finland deltar i. Centralkriminalpolisen deltar årligen i 20–30 internationella undersökningsgrupper och operationer. Gemensamma tematiska operationer i enlighet med Prüm-avtalet genomförs från fall till fall.

Myndigheterna deltar i gemensamma operationer och utredningsgrupper tillsammans med andra medlemsstater och avtalsländer i enlighet med det operativa behovet.

Internationella operationer och andra gemensamma åtgärder med anknytning till brottsbekämpning har planerats väl på förhand och några egentliga praktiska hinder finns inte. Under finansieringsperioden 2014–2020 förverkligades bland annat projektet FINSIU under ledning av polisen och i samarbete med Gränsbevakningsväsendet, Försvarsmakten och estländska myndigheter. I projektet FINSIU främjades myndighetssamarbete mellan

olika EU-länder gällande bekämpning av terrorism och våldsam extremism genom att öva på terrorismrelaterade störnings- och specialsituationer. Nordens polisiära samarbete tillåter även direkta kontakter med nordiska motsvarigheter till lokalpoliser. Å andra sidan förekommer utmaningar i de resurser som används och valet och användningen av kontaktkanaler. Med gemensamma myndighetsövningar förbättras det operativa samarbetet bland annat i valet av metoder, den operativa verksamheten i praktiken, situationsledning, användningen av redskap och materiel samt i användningen av kontaktkanaler. Säkerställande av förmedlingen av information är av yttersta vikt i föresatsen att hjälpa offer i gränsöverskridande fall. För att svara på den snabba tekniska utvecklingen och digitaliseringen borde det sektorsövergripande samarbetet mellan lagövervaknings- och andra behöriga myndigheter effektiviseras genom att utveckla och tillämpa nya metoder för samarbete och informationsutbyte och samtidigt förlita sig på nya tekniska tillämpningar och redskap.

Bekämpningen av IT-brottslighet och brott som utförs med hjälp av datanätverk förutsätter ett intensivt internationellt och ofta sektorsövergripande samarbete, men även en effektivisering av det nationella samarbetet. Finland har deltagit i den inom Europols ramar verkamma operativa samsarbetsgruppen för bekämpning av cyberbrott, J-CAT:s verksamhet genom att skicka en kontaktperson för att stödja cyberbrottsutredningen. Dessutom har Polisyrkeshögskolan deltagit i utvecklingsverksamheten för European Cybercrime Training and Education Groupin (ECTEG). Man strävar efter att skicka experter till Europol i kortvariga perioder.

Deltagande i operationer förknippade med bekämpning och utredning av gränsöverskridande brottslighet, bland annat miljö- och narkotikabrottslighet och annan internationell brottslighet, är viktigt, eftersom det finns så lite specialsakkunnighet inom branschen. Miljöbrottslighet har inom såväl Europols som Eurojusts verksamhet uttalats som en av prioriteterna. Det är en ökande form av allvarlig och organiserad brottslighet, som med tanke på brottsvinning är globalt betydande och ökar även i Finland.

I gränsöverskridande stöd till offer är en central samarbetspart stödorganisationernas europeiska paraplyorganisation, Victim Support Europé (VSE), till vilken Brottsofferjouren hör. Finland deltar i verksamheten för det europeiska nätverket för brottsoffers rättigheter (Association of the European Network on Victims' Rights, ENVR). Nätverkets mål är bland annat att med stöd av offerdirektivet och direktivet om terrorbekämpning förbättra genomförandet av offrets rättigheter genom att främja samarbete, informationsutbyte och goda praxis.

För att svara på utvecklingsbehoven förverkligar fonden följande verkställighetsåtgärder och bland annat följande funktioner:

Ökning av brottsbekämpningsoperationer med anknytning till två eller fler medlemsstater

- Man deltar i gemensamma utredningsgrupper, operationer och övningar. Man främjar och genomför samarbete med såväl nationella som internationella myndigheter, till exempel med hjälp av identifierade till hotade områden förknippade kriminalunderrättelse- och övervakningsoperationer.
- Man deltar i gemensamma operationer som kräver specialkompetens och i informationsutbyte till exempel inom sektorerna för IT-brottslighet och miljöbrottslighet.
- Man fortsätter det aktiva deltagandet i aktivitetsdagar och operationer gällande EMPACT-tyngdpunkterna. Målet är en god nivå för utredningsgruppernas verksamhet och utrustning och en ökning av användningen av och kompetensen om gemensam patrullering, omedelbart förföljande, hemlig övervakning och andra operativa samarbetsmekanismer, med särskild betoning på gränsöverskridande operationer.

- Man upprätthåller internationella nätverk för att utbyta goda praxis, till exempel för att förbättra rättigheterna för brottsoffer.

Förbättring av samordningen mellan myndigheterna och andra berörda aktörer och ökning av samarbete både inom medlemsstaterna och dem emellan

- Man utvecklar samordnings- och samarbetsmodeller mellan lagövervakningsmyndigheter, andra behöriga myndigheter och andra aktörer både inom Finland och med andra länder. Man implementerar nya metoder för samarbete och informationsutbyte och tekniska tillämpningar och redskap, till exempel UAV-verksamhet (unmanned aerial vehicles, obemannade luftfartyg), automatiska tekniker för nummerplåtsigenkänning och gemensamma sökgränssnitt för befintliga databaser. Målet är att uppnå en prestationsförmåga med vilken polisen vid behov har förmåga att utan dröjsmål sköta sin lagstadgade uppgift i hela landet, både i larmsituationer och i situationer som man känner till på förhand.
- Överföringen av information och data mellan lagövervaknings- och andra behöriga myndigheter förbättras och arbetsprocesser förenhetligas såväl på nationellt som internationellt plan. Målet är att säkerställa informationens användbarhet i rätt tid inom brottsbekämpningen och effektivisera användbarheten för datamassorna i myndigheternas gemensamma operationer.
- Man utbildar myndigheter och intressenter i gemensamma utbildningar, till exempel gällande informationshämtning på nätet och annan analys- och utredningsverksamheten.

En förbättring av samarbetet mellan ämbetsverk på unionsnivå mellan medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna och berörda organ och verk inom unionen samt på nationell nivå mellan myndigheterna i medlemsstaten

- Man skickar kontaktpersoner till internationella samarbetsorgan, såsom Europol
- Man implementerar nya metoder för samarbete och informationsutbyte i nationell och internationell samverkan.

Användning av driftstödet:

Driftstödet används till deltagande i operationer, utredningsgrupper, utbildningar och övningar samt underhåll av redskap, materiel och utrustning som används i förebyggande, avslöjande och utredning av gränsöverskridande allvarlig och organiserad brottslighet samt personalkostnader. Mottagare av stödet är polisen och andra behöriga myndigheter.

Finansieringsinstrument används inte.

Resultatmål bl.a.:

- Polisen har deltagit aktivt i utarbetandet av operationer förknippade med de operativa planerna för EMPACT-tyngdpunkterna och i gemensamma brottstypsspecifika aktivitetsdagar. Polisen och andra lagövervakningsmyndigheter har årligen deltagit i 20–30 internationella utredningsgrupper och operationer.
- Förmågan att delta i olika slag av operativ myndighetsverksamhet, bland annat brottsbekämpningens operationer och övningar, är på en god nivå.

- Nya samarbetsmetoder och -modeller i såväl nationellt som internationellt samarbete har förverkligats. Man har prövat och implementerat mångsidiga metoder för samarbete och informationsutbyte samt tekniska applikationer och anordningar.
- I internationella och nationella samarbetsrelationer har man agerat aktivt genom att ordna och delta i utbildningar.
- Kontaktpersoner har skickats till internationella samarbetsorgan.

Specifikt mål 3 Utveckling av beredskapen

Man stöder en stärkning av medlemsstaternas beredskap att förebygga och bekämpa brottslighet, terrorism och radikaliserings, hanteringen av situationer, risker och kriser som är ett hot mot säkerheten, även genom att effektivisera samarbetet mellan olika medlemsstaters myndigheter, behöriga organ eller verk inom unionen, medborgarsamhället och enskilda partner

Mängden narkotikabrottslighet som kommer till polisens kännedom har ökat kraftigt under de senaste åren. Polisens särskilda prioritet är barn och unga som använder droger. I bakgrunden till narkotikabrottslighet finns organiserad och ofta internationell brottslighet. Extremistiska rörelser och personer av intresse toppar också listan över säkerhetshot. Terrorismhotet har ökat även i Finland. Användningen av datanätverk i brottsligt syfte har en nära anknytning till i det närmaste alla brottstyper, men det finns inte tillräckliga resurser för att bekämpa IT-brottslighet. Även brottslighet riktad till datanätverk ökar.

För att bekämpa den organiserade brottsligheten måste man bland annat utveckla de taktiska och tekniska metoderna för brottsutredning. Med anledning av brottslingarnas nya verksamhetsätt och krypterade kommunikationskanaler behöver myndigheterna moderna tekniska redskap, datatekniska lösningar och kompetens för att kunna avslöja, bekämpa och utreda brotten samt för användning av straffrättsliga processer och påföljdssystemet. Man måste trygga myndigheternas tillgång till informationen och det elektroniska bevismaterialet i den digitala världen samt erforderlig utrustning, teknik och kompetens. Datautvinningen och riskanalysen bör utvecklas så att man i ändringar i den fysiska och virtuella verksamhetsmiljön har möjlighet att identifiera utvecklande fenomen. Värda att uppmärksammas är bland annat system baserade på indexdata, som larmar när de stöter på en misstänkt aktör eller verksamhet. Ett viktigt mål är att öka användningen av metoder för artificiell intelligens och robotstyrd processautomation. Till hjälp i detta finns snabbt utvecklande maskininlärningsmetoder, som utvecklats för bearbetning av naturliga språk samt robotstyrd processautomation. Analysmetoderna, -kompetensen och -verktygen bör utvecklas för att identifiera fenomen som hotar säkerheten, för planeringen och allokeringen av förebyggande verksamhet och som stöd för val av tyngdpunkter till myndigheternas operativa verksamhet och allokering av resurser.

Under 2019 registrerades totalt 32 300 narkotikabrott och 2020 hela 36 900 narkotikabrott, vilket påvisar en ökning på 10 procent. Den ökade användningen av droger har dessutom en inverkan på polisens arbetssäkerhet. I drogrelaterad brottslighet utnyttjas datanätverk i allt större utsträckning. Utveckling av informationsutbyte och analysverksamhet är viktigt för att inrikta den avslöjande verksamheten.

Den administrativa brottsbekämpningen borde utvecklas förutom med lagstadgade åtgärder, också genom att intensifiera informationsutbytet. Detta skulle effektivisera bekämpningen av organiserad brottslighet i betydande utsträckning, bland annat gällande penningtvätt och bedrägeribrott. Med ISF-finansiering har man genomfört projekt för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism samt utvecklat verksamhetsmodeller med anknytning till användningen av virtuella valutor. På basis av European Semester-

rekommendationerna måste resurserna för övervakning av penningtvätt och användningen av den riskbaserade övervakningsmodellen ökas ytterligare. Målet är att fortsätta det nationella utvecklingsarbetet för den administrativa brottsbekämpningen och fördjupa samarbetet både myndigheterna emellan och mellan myndigheterna och den privata sektorn, såsom finansbranschen och näringslivet, samt dela praxis, informationsutbyte och myndigheternas analysarbete i konfiskeringen av vinningen av brott och genomförandet av det straffrättsliga ansvaret.

Kompetensen och utbildningssystemet för den tekniska brottsutredningen måste utvecklas snabbt för att säkerställa kompetensen inom den nya tekniken. Det finländska utbildningssystemet för teknisk brottsutredning är integrerat med europeiska utbildnings- och expertorganisationer inom lagövervakning, säkerhet, rättsystemet och forensik, vilket säkerställer delningen av bästa praxis och utbyte av expertutbildare.

Terrorismhotet har ökat i Finland (ca. 400 målpersoner 2020). Polisens svars- och prestationsförmåga i att förhindra, avbryta och utreda terrordåd samt bekämpa finansieringen av terrorism bör säkerställas med kompetent personal och tillämplig utrustning och materiel, myndighetsamarbete och utnyttjande av digitalisering. Det finns ett akut behov av att utveckla förmågan att bekämpa terrorism, till exempel i uppgifter som inbegriper flygtrafik. Med ISF-P-stöd har man anskaffat skyddsutrustning och förmåga att arbeta i mörkret, men det finns fortfarande brister i utrustning och materiel. Identifieringen av varor och ämnen som utnyttjas i terrorismsyften ska förbättras. Polisstyrelsen medverkar i CEPOL:s CKC CT-verksamhet (Knowledge Centre on Counter Terrorism), som utvecklar utbildningskoncept gällande bekämpning av terrorism för medlemsstaterna. Strategiska mål för bekämpning av terrorism har fastställts på ett nationellt plan för åren 2018–2021.

En särskild utmaning i bekämpningen av våldsamt extremism är individer och grupper som befinner sig i en utsatt ställning och som är svåra att nå, som man uppskattar vara radikaliserade eller riskerar att bli radikaliserade. Stöd till familjer, kamratstöd och

närkretsen spelar en stor roll i förebyggandet av våld och extremism. Verksamhetsmodeller för samarbete mellan myndigheter och medborgarverksamhet, stöd till organisationer som deltar i förebyggandet och ordnande av utbildning som främjar samarbete är av yttersta vikt. Man uppskattar att webbinnehåll med terrorismanknytningar har en betydande inverkan på radikaliserings. För att utveckla den lokala kompetensen och metoderna, ska goda praxis delas och informationsutbytet och praktiska interventioner utvecklas. De centrala utvecklingsbehoven har beaktats i den nationella åtgärdsplanen för förebyggande av våldsamt radikaliserings och extremism 2019–2023.

Myndigheterna har skapat verksamhetsmodeller, vars syfte är att förhindra rekrytering av i synnerhet unga till den allvarliga och organiserade brottslighetens inflytande, hjälpa personer som vill lämna det brottsliga gänget och stödja personer som återvänder från krig utomlands. Verksamhetsmodellerna bygger på ett intensivt samarbete mellan myndigheterna och organisationsfältet. Under ISF-P-perioden startades projektet CYBER EXIT, som syftar till att bryta brottsspiralen för unga nätbrottslingar. EXIT-verksamheten utvecklas ännu mer till en metod för bekämpning av brottslighet med låg tröskel. Stödet ska även säkerställas under de straffrättsliga processerna och påföljderna, och kopplas ännu tätare till arbetet mot våldsamt radikalism samt Ankare-verksamheten. Utmaningen ligger i etableringen av och resurstilldelningen till exit-verksamheten i tillräcklig utsträckning.

Finländsk korruption är inte synlig korruption eller mutande, utan strukturell, svårupptäckt sådan och förekommer ofta i gränssnitten för näringslivet och myndigheterna. Riskområden anses vara byggbranschen, offentliga upphandlingar och anbudsförfaranden, samhällsplanering, politiskt beslutsfattande samt parti- och valfinansiering. En utmaning är den dåliga medvetenheten om korruption. Det är svårt att få en helhetsbild av korruptionsbrotten och formerna som de förekommer i. Man bör öka medvetenheten, kompetensen och samarbetet kring korruption och bekämpning av den samt implementera internationella skyldigheter och Finlands första strategi mot korruption, som blev klar våren 2021. Analysmetoderna, -kompetensen och -verktygen borde utvecklas. EU-direktivet gällande skydd av rapportörer förutsätter grundande av rapporteringskanaler och effektivt

skydd av rapporterare, vilket genomförs med omfattande informering, utbildning, rådgivning och rättshjälp till statens, kommunernas och den privata sektorns organisationer. Man bör satsa ännu mer på avslöjande och utredning av korruptionsfall. Analysmetoderna, -kompetensen och -verktygen borde utvecklas. Det finns ett uppenbart behov av att förbättra brottsstatistiken som stöd för analyserad information och verksamhet.

Människohandel kräver åtgärder inom olika sektorer i samhället. Under de senaste fem åren har polisen registrerat i genomsnitt 64 brottsanmälningar om människohandel och 6 brottsanmälningar om grov människohandel per år.

Kundantalet inom hjälpsystemet för offer för människohandel ökar. Personer som blivit offer för sexuellt utnyttjande har dock dirigerats till hjälpsystemet för offer för människohandel i relativt liten utsträckning. Däremot dirigeras ett ökande antal offer för tvångsäktenskap samt barn och ungdomar till systemet. I Finland identifieras människohandel främst förknippad med utnyttjande av arbetskraft i synnerhet inom restaurang-, städ- och byggbranscherna samt inom jordbruk. Arbetsbetingad människohandel och utnyttjande är tätt länkade till den grå ekonomin och ekonomibrottslighet. Ansvarigheten inom offentliga upphandlingar måste förbättras och myndigheternas metoder att ingripa i missbruk måste utvecklas. Dessutom måste man stärka möjligheterna att dela tipsinformation.

En form av människohandel är utnyttjande i brottslig verksamhet och/eller tiggeritvång. I Finland identifieras detta fenomen knappt. Finland har inte identifierings- och handledningsmekanismen (NRM) för identifiering av människohandel och styrning till att omfattas av hjälp.

Innovativa metoder och verksamhetsmodeller som är tillämpliga i lokala förhållanden borde utvecklas. Man bör ordna utbildning och producera utbildningsmaterial för myndigheter. Statistikföringen och informationsinsamlingen måste utvecklas för att särskilja olika former av människohandel och för uppföljning av fallens framskridande i det straffrättsliga systemet. Offren för människohandel och förövarna rör sig över gränserna, vilket innebär att

informationsutbytet gällande goda praxis och samarbetet olika länder emellan samt i synnerhet med Europol ska vara effektivt. Det nationella åtgärdsprogrammet mot människohandel publiceras under våren 2021. I verkställandet av det utnyttjas ISF-stöd.

Det förekommer brister i förverkligandet av brottsoffrens rättigheter med beaktande av rätt att få uppgifter, övervakning av besöksförbud, bedömning av skyddsbehov, hänvisning av offren till stödtjänster, anskaffning av juridiska rådgivare, tolkning, statistikföring samt beaktande av specialbehov i hela brottsprocessen, i myndigheternas lokaler och vid domstolsförfaranden. Metoder för offrets tillgång till information och goda praxis som tar hänsyn till offrets behov i brottsprocessen måste utvecklas. Skyddet av offren måste förbättras genom att utveckla datasystem, elektronisk utrustning och tekniska säkerhetsanordningar. Särskilt utmanande är det att identifiera specialbehoven hos dem som befinner sig i en särskilt utsatt ställning, såsom offer för människohandel och närståendevåld samt offer med invandrarbakgrund och papperslösa personer.

De åtgärder som föreslagits av arbetsgruppen som hanterat stödtjänster och informationsbehov för terrorismoffer och deras närstående bör förverkligas. Stödtjänsterna förbättras som en del av beredskapsplaneringen, man involverar organisationsaktörer i planeringsarbetet och beredskapsövningarna. Brottsoffrens jämlika möjligheter att använda myndigheternas tjänster ska tryggas och beaktandet av offrets individuella situation ska säkerställas.

CBRNE-situationerna är sektorsöverskridande och förutsätter informationsutbyte och beredskapssamarbete myndigheterna emellan samt mellan den tredje sektorn och privata aktörer. Nivån på kompetensen, informationen och materielen som krävs i CBRNE-specialsituationer varierar hos olika aktörer. Finland uppnår inte den observationsprestanda som förutsätts i programmet EU CBRN Action Plan. CBRNE-utrustningen har upphandlats med ISF-stöd, men enhetsbasen för observation är fortsatt bristfällig och basens fördelning

ojämn. Det förekommer brister i lagrings- och överföringsprestandan gällande farliga prover.

Utrustning och materiel ska upphandlas så att de är snabbt klara för användning. En av tyngdpunkterna i utvecklingen av beredskapen under de kommande åren är skyddet av den kritiska infrastrukturen, inklusive offentliga rum, som utvecklas som en del av den regionala beredskapen och även i en internationell kontext, bland annat med nordiska samarbetsprojekt. Beredskapen på olika storolycks- och störningssituationer kommer att vara en allt mer central del av myndighetsverksamheten.

I identifieringen av situationen och vid skapande av en korrekt lägesbedömning är det av yttersta vikt att säkerställa kompetensen. Motåtgärder för obemannad luftfart, bildningen av skydds-zoner och skyddet av befolkningen och miljön ska utvecklas. På EU-nivå är det viktigt att fokusera på frågor som stödjer den nationella beredskapen.

En brottstyp som ofta förblir dold brottslighet är miljöbrottslighet. Informationen är fragmenterad, problemet gäller många myndigheters verksamhetsområde och resurserna och kompetensen är begränsade. Utöver avfallsbrottslighet i anknytning till laglig verksamhet är brottslighet förknippad med handel med utrotningshotade arter och livsmedelskedjan betydande former av miljöbrottslighet. Om bekämpning av miljöbrottslighet har en nationell strategi (2021–2026) och ett åtgärdsprogram 2021–2022 utarbetats.

För att svara på utvecklingsbehoven förverkligar fonden följande verkställighetsåtgärder och bland annat följande funktioner:

Utbildning, övningar och delning av bästa praxis

- Man genomför utbildningar med anknytning exempelvis till radikaliserings-, människohandel-, bekämpning av cyberbrott och CBRNE-situationer. Man deltar i

andra myndigheters och organisationers nationella och internationella utbildningar och samarbetsarbetsgrupper.

- Det nationella och internationella utbildningssamarbetet mellan myndigheter och högskolor stärks. Samarbetet med Europol och Eurojust bibehålls intensivt.
- Polisyrkeshögskolan medverkar i utbytesprogram och gemensamma övningar. Finland fortsätter som aktiv medlem i CEPOL och ordnar 3-6 kurser årligen.

Sammankoppling av kraftresurser och kunskaper

- Man fördjupar samarbetet samt delningen av praxis och informationsutbyte inom programmets samtliga deltemaområden, utökar användningen av fungerande modeller och utvecklar nya sådana, bland annat i planeringen av förebyggandet av våldsam radikaliserings och extremism, i utvecklingen av ingripande i ett tidigt skede och i bekämpningen av terroristernas propaganda.

Utveckling av åtgärder för att stödja vittnen, anmälare av missbruk och brottsoffer

- Man förbättrar brottsoffrens stöd, skydd och rätt till information. Man beaktar de särskilda behoven hos personer i utsatt ställning. Nya innovativa metoder och verksamhetsmodeller för att hjälpa offer för människohandel som är tillämpliga i lokala förhållanden utvecklas. Man tryggar den tväradministrativa samordningen och utvecklar samarbetet mellan myndigheter, den privata sektorn och organisationer.
- Man ordnar information, rådgivning, utbildning och rättshjälp i frågor gällande skydd av anmälare.

Uppdatering av utrustning, utbildningsredskap och annan säkerhetsinfrastruktur

- Man upphandlar moderna tekniska redskap och datatekniska lösningar samt specialmateriel till myndigheterna.

Skydd av kritisk infrastruktur

- Man ordnar gemensam test-, utvecklings-, utbildnings- och övningsverksamhet med beaktande av skydd av kritisk infrastruktur för myndigheter. I planeringen av den kritiska infrastrukturen tas nya slags hot i beaktande.

Användning av driftstödet:

Det operativa stödet används till underhåll av redskap, materiel och utrustning som används i förebyggande, avslöjande och utredning av gränsöverskridande allvarlig och organiserad brottslighet samt personalkostnader. Mottagarna av stödet kan vara polis-, räddnings-, juridiska och andra behöriga myndigheter.

Finansieringsinstrument används inte.

Resultatmål bl.a.:

- Man har upphandlat modern utrustning, specialmateriel (bl.a. för bekämpning av terrorism) och teknik till myndigheterna. Man har ökat användningen av ny teknik.
- Man har utvecklat analysverktyg och modeller för informationsinsamling.

- Man har utvecklat nya metoder för identifiering av fenomen och trender som hotar den inre säkerheten. Målet är att inrikta förebyggande och operativ verksamhet och resurser informationsbaserat.
- X personer har utbildats med anknytning till teknisk utredning, cyberbrottslighet/radikalisering/människohandel/bedömning av offrens behov av skydd osv.
- Man har ökat kompetensen kring identifiering av designade droger, läkemedel och dopingmedel.
- För personer som arbetar med miljöbrott har man ordnat utbildning och grundat specialiserade utredningsgrupper.
- Man har förbättrat identifieringen av personer, miljöer och hotfulla situationer av intresse på grund av våld. Man har förstärkt bekämpningen av terroristernas propaganda och hatretorik.
- Man har genomfört ett utbildningsprogram och en mobil aktionsgrupp för förhindrande av radikalisering som stöd för lokala aktörer. Målet är att skapa kompetens och förenhetliga förfaringssätten i hela landet. Verksamhetsmodeller för tidigt ingripande i våldsamt radikalisering och extremismens rekrytering har implementerats.
- Resurserna till övervakning av penningtvätt har ökats.
- Man har bildat en lägesbildsfunktion för korruptionsbrott. Målet är att identifiera fenomen och allokera resurser. Information, rådgivning, utbildning och rättshjälp i frågor gällande skydd av anmälare har genomförts.
- CBRNE-kapaciteten har uppdaterats till nivån för EU CBRNE-verksamhetsplanen. Man har upphandlat utrustning som är lämplig för dekontaminering och miljöskydd samt observations- och identifieringsanordningar och skyddsutrustning. Målet är ett

CBRNE-säkert samhälle, som har kapacitet att tåla störningar och som samarbetar på ett effektivt, smidigt och riskmedvetet sätt.

- Man har förberett det nationella identifierings- och hänvisningssystemet för människohandelsoffer (NRM). Man har fastställt en servicestigmodell för offer för människohandel. Samarbetsmodellen för driftskompatibilitet för att bekämpa grå ekonomi samt arbetsbetingat utnyttjande och människohandel har pilottestats. Målet är att fördjupa kompetensen i att identifiera offer, hänvisa och hjälpa dem till att omfattas av hjälpåtgärder samt avslöja och utreda brottslig verksamhet samt i åtal.
- Man har förbättrat stödet till brottsoffer genom att öka antalet virtuella verktyg och tekniska säkerhetsanordningar och genom att underlätta tillgången till information. Man har förverkligat journalsystemet för biträden. I lokallösningarna har man beaktat offrens specialbehov. Man har möjliggjort elektronisk övervakning av besöksförbud. Man har utvecklat utbildning, sektorsövergripande verksamhetsmodeller och samarbetsnätverk. Man har skapat ett kontaktsystem för erbjudande av stödtjänster till offer i händelse av en terrorismsituation. Målet är att tjänsterna som erbjuds till offren ska bli en systematisk del av brottsprocessen, att offren har information om sina rättigheter, eventuella skyddsåtgärder och de hänvisas till tjänsterna för offer.
- Man har ordnat stödpersonsverksamhet och telefonrådgivning till vittnen. Målet är att rädslor och okunskap inte ska påverka viljan att vittna eller innehållet i vittnesmålet.